

Taller d'una indústria surera.

La vocació pictòrica del fotògraf Ricard Mur

Natàlia Navarro

El fons fotogràfic Ricard Mur és un fons gairebé inèdit pel que fa a la seva difusió i explotació. Sortosament ha anat a raure a mans d'un fotògraf professional, Josep M. Oliveras, el qual ha desenvolupat una tasca molt valuosa, tant dins l'àmbit professional, com des del vessant de la conservació del patrimoni gràfic, com a conseqüència del seu interès per la conservació de les imatges i l'estimació per tot allò que és antic. Pocs fotògrafs del tarannà d'Oliveras mantenen aquest esperit entusiasta envers la conservació i difusió de fons fotogràfics. Tal com ell afirma, no és cap col·leccionista d'imatges o de fons fotogràfics; la idea va molt més enllà i la recuperació del Fons Ricard Mur es deu a un impuls volgut, gens casual, de conservació i de no disgregació del fons. De tota manera, l'adquisició del fons per part d'Oliveras fou una mica anecdòtica. En comprar el seu estudi, va tenir la possibilitat d'adquirir-lo. Oliveras va optar per comprar-lo per tal de poder conservar el fons

íntegrament. Segons ell, no podia permetre que es dispersés tot venent-lo a particulars.

Oliveras n'ha tret molt profit. El Museu del Suro de Palafrugell ha realitzat una magnífica exposició itinerant del tema del suro on totes les fotografies són extrems del fons Ricard Mur.

La recerca sobre la vida i obra de Ricard Mur gairebé està per descobrir. Actualment el fons Ricard Mur està en fase d'inventari.

De fet, aquest article és una petita ressenya del que s'ha escrit sobre aquest fotògraf, alhora que tenim la intenció de difondre la seva obra per animar que s'estudiï més i amb profunditat.

Emili Massanas i Burcet va publicar un llibre sobre aspectes de la vida de Ricard Mur i sobre la seva obra.

Vida

De la vida de Ricard Mur i Dargallo no se'n sap gaire res. Neix a Gallur (Saragossa) pels volts de l'any 1880 i va arribar a sant Feliu de Guíxols cap a l'edat de 30 anys.

El 5 d'octubre de 1907, el setmanari *Llevar* informa d'un incendi que es va produir en un taller fotogràfic de Francesc Mur al carrer de la Creu de Sant Feliu de Guíxols. Segons Massanes, aquest nom podria ser un error del setmanari ja que no es troba cap més dada referida a Francesc Mur i, a més, coincideix amb l'arribada de Ricard Mur que fou precisament per aquesta època. Així doncs, Mur es va establir al carrer Major núm. 36, cantonada amb carrer de la Creu de Sant Feliu de Guíxols i, a més d'aquesta galeria, Mur disposava de sucursals a Palafrugell i a Palamós.

Les primeres dades gràfiques les trobem en la revista madrilenya *Nuevo Mundo* del mes d'agost de 1910 i a la revista *La Hormiga de Oro* de Barcelona, l'any 1911.

A la mort de Mur, que s'esdevingué el 17 de maig de 1939, Joan Sabater va fer-se càrrec de la galeria traslladant-se al carrer de Girona núm. 1, i es va endur els negatius de Mur.

Obra

Ricard Mur tracta diferents temes dins l'àmbit de la fotografia. Una de les feines que realitzava com a fotògraf era la de *retratista*. La fotografia d'encàrrec era una tasca característica típica dels fotògrafs de l'època ja que esdevenia la

principal font d'ingressos; la temàtica més comuna del moment eren les comunions, els casaments, esdeveniments d'interès popular, els retrats en grups familiars, l'estrena de vestits, les parelles de nuvis, les disfresses...

Un anunci de l'any 1919 a la perfecció una de les altres tasques que realitzava com a fotògraf: les *reproduccions*. L'anunci diu: «*De retratos antiguos por borrosos o perdidos que estén se hacen perfectísimos trabajos en ampliaciones, cambiando peinados, vestidos o lo que convenga*».

Sèries i col·leccions

Una altra temàtica fou l'edició de *sèries de targetes postals* amb fotografies de diferents paratges de poblacions de Girona. En aquest sentit hi ha una abundosa col·lecció de fotografies de tota la costa, des de Tossa fins a Palamós, amb tot detall. Això fa pensar que al principi de segle ja comença a haver-hi estiuiejants per la costa i, tal com podem veure en altres fotògrafs de l'època, es dediquen a fer sèries de targetes postals. La curiositat d'aquestes sèries és que són fotografies de temes poc quotidians: penya-segats escarpats, camins abruptes, coves... Segons Massanes, això és degut al fet que en aquella època la gent «es comença a inte-

ressar més per la inaccessibilitat que pel quotidià que tenen a l'abast».

Una de les altres col·leccions importants que cal esmentar és la del suro. Aquesta col·lecció consta de sèries sobre el procés d'elaboració de l'aglomerat del suro i de la llana de suro. Segons Josep Espadalé, director del Museu del Suro de Palafrugell, aquestes sèries són úniques i, en general, la col·lecció és molt completa.

Tal com hem comentat anteriorment, l'inventari del fons fotogràfic de Ricard Mur tot just s'està duent a terme, però sabem amb certesa que va editar diverses col·leccions de targetes postals. La primera va ser de text imprès i més tard, Mur les va editar amb el text manuscrit sobre el negatiu per poder realitzar tirades sense dependre de l'impressor. Una altra temàtica són les *edicions de fotografies estereoscòpiques* de Sant Feliu de Guíxols i de Tossa, amb el format de 6 x 13 cm.

Un tret característic de la seva obra, que cal remarcar, és que s'observa un salt qualitatiu dins l'art de la fotografia des del moment en què Mur no fa ús dels trespeus. Ens atrevim a afirmar que, en alguns aspectes de la seva obra, Mur reproduceix la realitat gairebé com a un vocació pictòrica.

Natàlia Navarro és arxivera

Banyes de S'Agaró als anys 20.

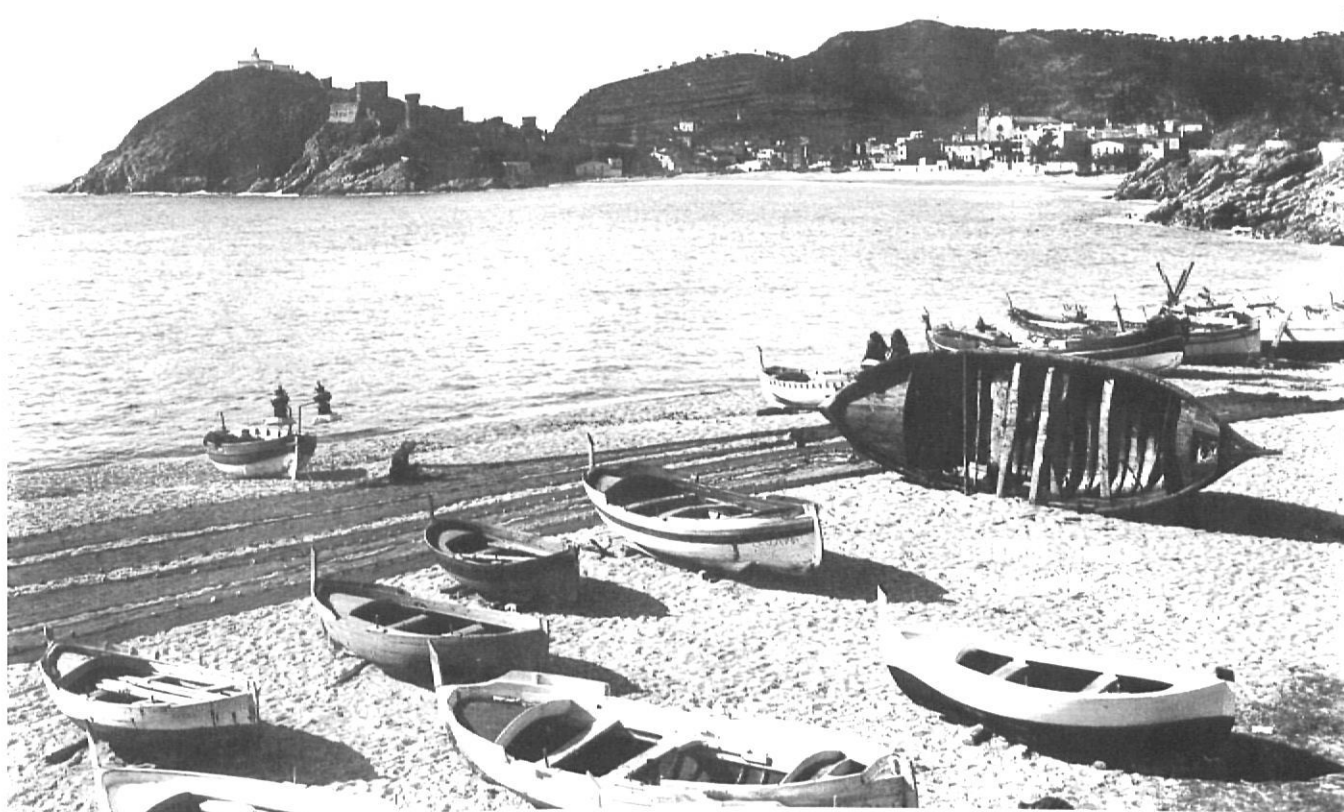
Elaborant el suro.

Retrat de personatges. A sota, fabricació de teules i taps de suro.

Vista panoràmica de Tossa de Mar. A sota, dia de permís i nenes vestides de comunió.

